

Sygn. akt II UK 107/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 maja 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec (przewodniczący,
uzasadnienie)

SSN Zbigniew Myszka

SSN Krzysztof Staryk (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku G. K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T.
o prawo do emerytury,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 9 maja 2018 r.,
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w G.
z dnia 8 listopada 2016 r., sygn. akt III AUa .../16,

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Apelacyjnemu w G. do ponownego rozpoznania i orzeczenia o
kosztach postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 8 listopada 2016 r. Sąd Apelacyjny w G. oddalił apelację
Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w T. od wyroku Sądu Okręgowego w

T. z dnia 21 kwietnia 2016 r., którym zmieniono decyzję organu rentowego z dnia 30 października 2015 r. i przyznano G. K. prawo do emerytury od dnia 14 listopada 2015 r.

W sprawie ustalono, że wnioskodawca (ur. 14 listopada 1955 r.) na dzień 1 stycznia 1999 r. legitymuje się ogólnym stażem pracy w wymiarze 25 lat i 2 dni. W okresie od 1 kwietnia 1981 r. do 31 grudnia 1998 r. pracował w pełnym wymiarze czasu w Spółdzielni Kółek Rolniczych w Z. jako traktorzysta, wykonując od przełomu marca i kwietnia do listopada wszystkie prace polowe na zamówienie rolników, tj. orkę, wywóz obornika, chemizację, prace przy żniwach. Traktorzyści obsługiwali również kombajny, a jesienią wywozili buraki do cukrowni w C. Zimą wnioskodawca wykonywał prace na rzecz rejonu dróg przy odśnieżaniu i posypywaniu piaskiem dróg, woził z I. materiały budowlane oraz wapno, które wiosną rozrzucano na polach, jeździł beczkowozem. Traktorzyści narażeni byli na drgania, szczególnie uciążliwe w trakcie prac wykonywanych na polu. Podczas pracy narażeni byli na kontakt ze szkodliwymi substancjami (nawozy, opryski) oraz hałas o dużym natężeniu.

Przy takich zaaprobowanych przez siebie ustaleniach Sąd odwoławczy podzielił ocenę Sądu pierwszej instancji, że wnioskodawca spełnia warunki do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach na podstawie art. 184 i art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (aktualnie jednolity tekst: Dz.U. z 2017 r., poz. 1383 ze zm.; dalej jako ustawa emerytalna) oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.; dalej jako rozporządzenie z 1983 r.). W ocenie Sądu drugiej instancji, charakter pracy traktorzysty wykonującego wyłącznie transport oraz traktorzysty wykonującego w pewnych okresach wyłącznie transport a w innych przemiennie transport i prace polowe, nie różni się, gdyż polega na kierowaniu określonym pojazdem mechanicznym. Praca na polach w nieresorowanych traktorach bez kabin odbywała się z większym narażeniem na uciążliwe, wielogodzinne podleganie drganiom na nierównej nawierzchni niż na drogach, a ponadto z narażeniem na działanie środków chemicznych podczas wykonywania oprysków oraz na działanie

zmiennych warunków atmosferycznych. Zdaniem Sądu odwoławczego, ustawodawca regulując ten rodzaj pracy w dziale VIII pod poz. 3 wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia z 1983 r. wziął pod uwagę, że pracą w szczególnych warunkach jest też praca kierowcy ciągnika rolniczego, kombajnu i kierowcy pojazdu gąsienicowego, które są typowymi, klasycznymi pracami w rolnictwie. Zestawienie tych trzech rodzajów prac łącznie pod poz. 3 działu VIII - „w transporcie”, spowodowane było uznaniem ich za prace w warunkach szczególnych ze względu na samo kierowanie tymi pojazdami, a nie ze względu na wykonywanie takiej pracy wyłącznie w transporcie w ruchu publicznym.

Sąd drugiej instancji podniósł, że w orzecnictwie Sądu Najwyższego wyrażany jest pogląd, iż wyodrębnienie prac w wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia z 1983 r. ma charakter stanowiskowo - branżowy i nie można dowolnie, z naruszeniem postanowień rozporządzenia, wiązać konkretnych stanowisk pracy z branżami, do których nie zostały one przypisane w akcie prawnym. Jednocześnie Sąd Najwyższy stoi na stanowisku, że co do zasady przyporządkowanie danego rodzaju pracy do określonej branży ma istotne znaczenie dla jej kwalifikacji jako pracy w szczególnych warunkach, ale nie zawsze wynika ono z funkcjonowania zakładu pracy w określonym resorcie. Może się bowiem zdarzyć, że zakład pracy podległy określonemu ministrowi wykonuje także zadania całkowicie odpowiadające innemu działowi gospodarki, leżącemu w sferze zainteresowania innego ministra (tak w wyroku z dnia 25 marca 2014 r., I UK 337/13, LEX nr 1458817). W konsekwencji brak jest podstaw, aby odmawiać uznania za pracę w warunkach szczególnych, z powołaniem się tylko i wyłącznie na stanowiskowo - branżowy charakter wyodrębnienia prac w załączniku do rozporządzenia z 1983 r. Taka wykładnia § 4 ust. 1 tego rozporządzenia w związku z art. 32 ust. 1 ustawy emerytalnej byłaby sprzeczna z celem przepisów dotyczących uprawnienia do obniżenia wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w warunkach szczególnych, którym jest przyznanie określonych przywilejów pracownikom, którzy przez określony w ustawie czas pracowali na stanowiskach szczególnie uciążliwych dla zdrowia. Sąd drugiej instancji zaaprobował dominujące w orzecnictwie Sądu Najwyższego stanowisko, że w sytuacji, gdy stopień szkodliwości, czy uciążliwości danego rodzaju pracy nie

wykazuje żadnych różnic w zależności od branży, w której jest wykonywana, brak jest podstaw do zanegowania świadczenia jej w warunkach szczególnych tylko dlatego, że w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z 1983 r. została przyporządkowana do innego działu przemysłu. Jeżeli bowiem pracownik, w ramach swoich obowiązków, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy narażony był na działanie tych samych czynników, na które narażeni byli pracownicy innego działu przemysłu w ramach, którego to działu takie same prace zaliczane są do pracy w szczególnych warunkach, to zróżnicowanie tych stanowisk pracy musiałoby być uznane za naruszające zasadę równości w zakresie uprawnień do ubezpieczenia społecznego pracowników wykonujących taką samą pracę. Nie można bezwzględnie zadekretować, że pracownik zatrudniony w innej branży nigdy nie wykonywał pracy w szkodliwych warunkach, czyli w takich samych, jakie miał pracownik zatrudniony w szczególnych warunkach na stanowisku określonym dla danej branży przemysłu w rozporządzeniu (tak w wyroku z dnia 26 marca 2014 r., II UK 368/13, LEX nr 1458633 i powołanych tam orzeczeniach).

Sąd drugiej instancji zwrócił uwagę, że praca traktorzysty jako wykonywana w warunkach szczególnych była wymieniona w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 1956 r. w sprawie zaliczania pracowników do kategorii zatrudnienia (Dz.U. Nr 39, poz. 176 ze zm.; dalej jako rozporządzenie z 1956 r.) w brzmieniu obowiązującym od 1 lipca 1956 r. do 31 grudnia 1979 r. w dziale XVII - „rolnictwo”. W rozporządzeniu z dnia 7 lutego 1983 r. w dziale X - „W rolnictwie i przemyśle rolno-spożywczym” nie wymieniono stanowiska traktorzysty. Z kolei w zarządzeniu Nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31 marca 1988 r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w dziale VIII - „W transporcie i łączności” pod poz. 3 - „Prace kierowców ciągników, kombajnów lub pojazdów gąsienicowych” umieszczono stanowiska pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach - kierowca ciągnika kołowego, kierowca ciągnika gąsienicowego, kierowca pojazdu gąsienicowego. Przyporządkowanie pracy kierowcy ciągnika do działu VIII - „Transport” załącznika A do rozporządzenia z 1983 r. było wynikiem wyłącznie tego, że ciągnik, podobnie jak autobus, samochód ciężarowy czy pojazd gąsienicowy jest pojazdem

silnikowym, którego definicję zawierała ustawa z dnia 1 lutego 1983 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. Nr 6, poz. 35) obowiązująca w okresie od 11 lutego 1983 r. do 30 czerwca 1999 r., a warunki uzyskiwania uprawnień do kierowania nim określał Minister Komunikacji (por. rozporządzenie Ministra Komunikacji i Spraw Wewnętrznych z 13 października 1983 r. w sprawie kierowców pojazdów silnikowych - Dz.U. z 1990 r. Nr 73, poz. 438).

W skardze kasacyjnej organ rentowy zarzucił naruszenie prawa materialnego, tj. art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. przez ich błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że do pracy w szczególnych warunkach zaliczony został okres wykonywania pracy traktorzysty w Spółdzielni Kółek Rolniczych w Z. w okresie od 1 kwietnia 1981 r. do 31 grudnia 1998 r. pomimo braku wskazania takiej pracy w Dziale X - „W rolnictwie i przemyśle rolno-spożywczym” załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r., a wymienionej w dziale VIII - „W transporcie i łączności” tego rozporządzenia.

Wskazując na powyższy zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz poprzedzającego go wyroku Sądu pierwszej instancji i orzeczenie co do istoty sprawy przez oddalenie odwołania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga kasacyjna jest usprawiedliwiona.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 w związku z art. 32 ust. 1, 2 i 4 ustawy emerytalnej, ubezpieczonym urodzonym po 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy, tj. 1 stycznia 1999 r., osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa w wieku niższym niż 65 lat dla mężczyzn oraz okres składkowy wynoszący 25 lat. Przepisy dotychczasowe w rozumieniu art. 184 ust. 1 ustawy emerytalnej to przepisy rozporządzenia z 1983 r. Według § 1 ust. 1 tego rozporządzenia,

ma ono zastosowanie do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wymienione w § 4-15 rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia, przy czym w myśl § 2 ust. 1 okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Stosownie do § 4 ust. 1 rozporządzenia, pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący dla mężczyzny 60 lat; 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się, że w świetle przepisów wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia, wyodrębnienie poszczególnych prac ma charakter stanowiskowo-branżowy. Pod pozycjami zamieszczonymi w kolejnych działach wykazu wymieniono bowiem konkretne stanowiska przypisane danym branżom, uznając je za prace w szczególnych warunkach, uprawniające do niższego wieku emerytalnego. Przyporządkowanie danego rodzaju pracy do określonej branży ma istotne znaczenie dla jej kwalifikacji jako pracy w szczególnych warunkach. Usystematyzowanie prac o znacznej szkodliwości i uciążliwości i przypisanie ich do oddzielnych działów oraz poszczególnych stanowisk w ramach gałęzi gospodarki nie jest przypadkowe, gdyż należy przyjąć, że konkretne stanowisko narażone jest na ekspozycję na czynniki szkodliwe w stopniu mniejszym lub większym w zależności od tego, w którym dziale gospodarki jest umiejscowione. Konieczny jest bezpośredni związek wykonywanej pracy z procesem technologicznym właściwym dla danego działu gospodarki. Oznacza to, że przynależność pracodawcy do określonej gałęzi (branży) gospodarki ma znaczenie istotne i nie można dowolnie, z naruszeniem postanowień rozporządzenia, wiązać konkretnych stanowisk pracy z branżami, do których nie zostały przypisane w tym akcie prawnym. Nie można więc przyjąć, że istotny dla stwierdzenia wykonywania pracy w szczególnych warunkach jest wyłącznie rodzaj tej pracy, a bez znaczenia pozostaje okoliczność zatrudnienia

pracownika w określonym sektorze gospodarki. Biorąc pod uwagę treść art. 32 ust. 2 ustawy emerytalnej, zgodnie z którym za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości psychofizycznej dla zdrowia ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia, należy przede wszystkim stwierdzić, czy konkretne stanowisko narażone jest na ekspozycję na czynniki szkodliwe w różnym stopniu w zależności od tego, w którym dziale przemysłu (gospodarki) jest umiejscowione. Jeżeli bowiem uciążliwość i szkodliwość dla zdrowia konkretnej pracy wynika właśnie z jej branżowej specyfiki, to należy odmówić tego szczególnego waloru pracy wykonywanej w innym dziale gospodarki. Natomiast w sytuacji, gdy stopień szkodliwości lub uciążliwości danego rodzaju pracy nie wykazuje żadnych różnic w zależności od branży, w której jest ona wykonywana, brak jest podstaw do zanegowania świadczenia jej w warunkach szczególnych tylko dlatego, że w załączniku do rozporządzenia została przyporządkowana do innego działu przemysłu (gospodarki). Jeżeli bowiem pracownik w ramach swoich obowiązków stale i w pełnym wymiarze czasu pracy narażony był na działanie tych samych czynników, na które narażeni byli pracownicy innego działu, w ramach którego to działu takie same prace zaliczane są do pracy w szczególnych warunkach, to zróżnicowanie tych stanowisk pracy musiałoby być uznane za naruszające zasadę równości w zakresie uprawnień do ubezpieczenia społecznego pracowników wykonujących taką samą pracę. Z ustanowionej na gruncie art. 32 ust. 1 Konstytucji RP zasady wynika bowiem nakaz jednakowego traktowania podmiotów znajdujących się w zbliżonej sytuacji oraz zakaz różnicowania w tym traktowaniu bez przyczyny znajdującej należyte uzasadnienie w przepisie rangi co najmniej ustawowej. Zasady sprawiedliwości wymagają przy tym, aby zróżnicowanie prawne podmiotów (ich kategorii) pozostawało w adekwatnej relacji do różnic w ich sytuacji faktycznej jako adresatów danych norm prawnych (por. wyrok z dnia 13 lipca 2016 r., I UK 218/15, LEX nr 2108499 i powołane tam orzecznictwo).

Sąd drugiej instancji uznał, że praca wnioskodawcy w spółdzielni kółek rolniczych na stanowisku traktorzysty podlega zakwalifikowaniu jako praca, o której mowa w dziale VIII - „W transporcie i łączności”, poz. 3 - „prace kierowców ciągników, kombajnów lub pojazdów gąsienicowych” wykazu A,

stanowiącego załącznik do rozporządzenia z 1983 r. ze względu na samo kierowanie tymi pojazdami i niezależnie od tego, czy praca ta jest wykonywana wyłącznie w transporcie w ruchu publicznym. Stanowisko to nie może być uznane za trafne gdy uwzględni się, że za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia (art. 32 ust. 2 ustawy emerytalnej), zaś prace w narażeniu na te czynniki powinny być wykonywane stale i w pełnym wymiarze czasu. Wbrew pogładowi Sądu drugiej instancji, prace kierowcy ciągnika w transporcie i w rolnictwie nie są tożsame, a w konsekwencji różny jest stopień narażenia osób wykonujących te prace na ekspozycję czynników szkodliwych dla zdrowia oraz uciążliwości tych prac w obydwu wymienionych branżach.

Z poczynionych w sprawie ustaleń wynika, że wnioskodawca był zatrudniony w spornym okresie jako kierowca ciągnika rolniczego w dziale rolnictwo (którego dotyczy wykaz A, dział X - „W rolnictwie i przemyśle rolno-spożywczym”). Czyniąc błędne założenie, że istotne znaczenie ma jedynie rodzaj powierzonej pracy w oderwaniu od branży, w której praca na tym stanowisku jest wykonywana, Sąd drugiej instancji przyjął, że praca traktorzysty (kierowcy ciągnika rolniczego), utożsamiona w zaskarżonym wyroku z pracą kierowcy ciągnika, mieści się w wykazie A, dziale VIII - „W transporcie i łączności”, odnoszącym się do prac w tych działach gospodarki, a nie w rolnictwie. Tymczasem wykładnia językowa regulacji zawartej w wykazie A, dział VIII, poz. 3, przy uwzględnieniu przyjętej przez rozporządzenie kwalifikacji branżowo-stanowskowej oraz systematyki przepisów, nie pozwala na kwalifikowanie *a priori* pracy kierowców ciągników lub kombajnów wykonujących pracę w rolnictwie jako pracy w szczególnych warunkach. Stanowiska te wymienione zostały w dziale VIII wykazu A dotyczącym prac „w transporcie i łączności”, a nie w dziale X obejmującym prace „w rolnictwie i przemyśle rolno-spożywczym”. Nie ma przesłanek, aby zakładać, że wykonywanie prac na wskazanych stanowiskach - niezależnie od branży, w której praca jest wykonywana - związane jest z taką samą szkodliwością i uciążliwością pozwalającą na zaliczenie tego okresu jako uprawniającego do nabycia emerytury w obniżonym

wieku. Umieszczenie stanowiska kierowcy ciągnika w dziale VIII - „W transporcie i łączności” łączy szkodliwość tej pracy nie z samym faktem prowadzenia takiego pojazdu, lecz z faktem jego prowadzenia przy uwzględnieniu specyfiki „technologii” pracy w transporcie i obciążeń psychofizycznych, których nie ma - jak uznał ustawodawca - przy wykonywaniu prac na wskazanych stanowiskach w rolnictwie, gdzie dominują prace polowe. O ile można by się zgodzić, że prace transportowe wykonywane przez wnioskodawcę jako traktorzystę można zaliczyć do prac w transporcie, a zatem do prac objętych poz. 3 działu VIII wykazu A - mimo że nie pracował on w przedsiębiorstwie transportowym - o tyle nie ma podstaw do potraktowania prac polowych jako prac w transporcie. Uwzględnienie w wykazie A, dziale VIII pod poz. 3 prac kierowców ciągników, kombajnów lub pojazdów gąsienicowych nie oznacza, że należy uznać za pracę w szczególnych warunkach kierowanie tymi pojazdami przy jakichkolwiek innych zadaniach (rodzaju pracy) niż zadania transportowe. Prace uznane za wykonywane w warunkach szczególnych bez względu na miejsce ich wykonywania i rodzaj zostały wymienione w dziale XIV zatytułowanym „prace różne”. Inne działy wykazu obejmują wymienione w nich prace w powiązaniu z rodzajami zakładów pracy lub ich częściami. Nie można uznać, że praca traktorzysty jest zawsze pracą „w transporcie”, także wówczas, gdy kierujący niczego nie transportuje, lecz wykonuje przy pomocy ciągnika rolniczego prace polowe.

W wyroku z dnia 26 stycznia 2017 r., III UK 51/16 (LEX nr 2258032) Sąd Najwyższy, z powołaniem się na wcześniejsze orzecznictwo wyjaśnił, że zgodnie z jego słownikowym znaczeniem określenie „transport” oznacza przewóz ludzi i ładunków różnymi środkami lokomocji. Transport to także dział gospodarki obejmujący ogół środków i działań związanych z przewozem. Umieszczenie przez prawodawcę prac kierowców ciągników, kombajnów lub pojazdów gąsienicowych jako pracy wykonywanych w szczególnych warunkach w dziale VIII (poz. 3), a nie w innych działach wykazu A (np. w rolnictwie i przemyśle rolno-spożywczym) musi być więc odnoszone do szczególnych warunków panujących w transporcie (w tym przypadku w transporcie drogowym). Dlatego szkodliwość i uciążliwość tych prac w rozumieniu art. 32 ust. 2 ustawy emerytalnej należy wiązać ze specyfiką poruszania się w ruchu drogowym przez pojazdy o odmiennej w stosunku do „normalnych”

uczestników tego ruchu charakterystyce, wymagającej wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Tylko taki sposób rozumienia szczególnego charakteru prac w transporcie lądowym (drogowym) uzasadnia umieszczenie prac wymienionych w poz. 3 w tym samym dziale gospodarki wraz z pracami wykonywanymi przez kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, specjalizowanych, specjalistycznych (specjalnych), pojazdów członowych i ciągników balastowych, autobusów o liczbie miejsc powyżej 15, samochodów uprzywilejowanych w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych, trolejbusów i motorniczych tramwajów (poz. 2). Nie można natomiast utożsamiać warunków, w jakich owe prace mają być wykonywane, z warunkami towarzyszącymi pracom polowym (drgania, zapylenie, hałas), zwłaszcza że prace te nie są pracami transportowymi (nie polegają na przewożeniu ludzi i ładunków), lecz typowymi pracami w rolnictwie polegającymi na orce, siewie, nawożeniu i zbiorach płodów rolnych z użyciem przypiętych do traktora maszyn rolniczych, realizowanymi poza drogami publicznymi, a przez to bez narażenia na zagrożenia charakterystyczne dla ruchu drogowego (por. także uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 31 sierpnia 2017 r., III UK 185/16, LEX nr 2390696 i powołane tam szeroko orzecznictwo).

Odwoływanie się przez Sąd drugiej instancji do wymienienia stanowiska traktorzysty pod poz. 1 działu XVII - „Rolnictwo i leśnictwo” wykazu prac wykonywanych w warunkach szkodliwych dla zdrowia, uprawniających do zaliczenia do I kategorii zatrudnienia, stanowiącego załącznik do rozporządzenia z 1956 r., nie ma znaczenia o tyle, że wnioskodawca rozpoczął pracę w spółdzielni kółek rolniczych w dniu 1 kwietnia 1981 r., a więc pod rządami obowiązującego od dnia 1 stycznia 1980 r. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 maja 1979 r. w sprawie pierwszej kategorii zatrudnienia (Dz.U. Nr 13, poz. 86; dalej jako rozporządzenie z 1979 r.), w którym dokonano zmian w systematyce branż i w żadnym dziale nie umieszczono stanowiska traktorzysty (por. w tym zakresie uzasadnienie powołanego wyżej wyroku Sądu Najwyższego z dnia 31 sierpnia 2017 r., III UK 185/16). Już tylko z tego względu nie może znajdować w sprawie zastosowania § 9 rozporządzenia z 1979 r., w myśl którego pracownicy,

którzy z tytułu zaliczenia ich pracy do pierwszej kategorii zatrudnienia nabyli uprawnienia na podstawie przepisów obowiązujących przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, zachowują te uprawnienia.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c.

kc